

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VIII. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM.

Ára: 30 fillér

1966. APRILIS 23.

Vezetési ismeretek és szociológia

A tapasztalatok egyre több embert győznek meg arról, hogy korszerű gazdasági vezetés csak akkor lehetséges, ha gondoskodunk a gazdasági élet vezetőinek felkészítéséről. Még a jó vezetési érzékkel rendelkezőknek is el kell sajátítaniuk a vezetés területén mások által szerzett tapasztalatokat, felhalmazott ismereteket. A természetes ugrásszerű fejlődése új vezetési feladatokat teremtett, előtérbe állította a vezetési-igazgatási tevékenység tudományos megalapozását, nyilvánvalóvá tette az ilyen irányú kutatások fejlesztésének szükségességét, a megszerzett ismeretek oktatásának fontosságát.

Ha megnézzük, melyik felsőoktatási intézmény lenne elsősorban hivatott arra, hogy a vezetés — főként természetesen a gazdasági vezetés — oktatásának bázisává fejlődjön, akkor szerénytelenség nélkül a

mi egyetemünket kell jelölni erre a szerepre.

Hasonló helyzetben vagyunk a szociológiát illetően is. Nemrégiben jelent meg Hegedűs András könyve: „A szociológiáról”. Művében a szerző megállapítja: „a szocialista társadalom fejlődése megérlelte már a szükségességét az önálló szociológus szakma kifejlődésének is. A legkülönbözőbb intézmények igényelnek ilyen ismeretekkel rendelkező szakembereket, s nagyon sok munkakörben (személyzetis, munkaügyek, társadalmi publicisztika stb.) ez látszik a leginkább kívánatos egyetemi végzettségnek”. Ugyanakkor viszont „egyetemeinken a szociológiai szakképzés és a szociológiai ismeretek oktatása teljesen rendezetlen”.

Mindezek után örömmel kell üdvözölnünk az egyetemi tanács legutóbbi ülését, ahol dr. Varga Sándor tudományos rektorhelyettes előterjesztése alapján megvitatták, hogy mikor és milyen módon induljon meg a vezetési ismeretek (elméletek, módszerek), valamint a szociológia oktatása egyetemünkön.

Kezdeti lépésekről van szó, az elképzelések is kiforratlanok még, de abban mindenki egyetért, hogy az igény sürgető, minél előbb gondoskodni kell a korábban elhanyagolt tárgyak tantervünkbe való beillesztéséről.

Vannak olyan vélemények

is, hogy a vezetési ismereteket célszerűbb elsajátítani az egyetem elvégzése után, akkor, amikor a közgazdász munkakörénél fogva már valóban szembe kerül a vezetés feladatával. A gyakorlat viszont mégis csak az, hogy a tőlünk kikerülő szakemberek — ha először minimális szinten is — pályájuk kezdetétől fogva gyakorolnak bizonyos vezetési funkciókat. Nem engedhetjük meg, hogy továbbra is „majd belejön” alapon intézzük el a vezetőkkel szemben támasztott követelményeket, hanem törődjünk az előzetes felkészítéssel.

A szociológia bevezetése bizonyos fokig keresztezi a távlati tantervet, de az igényekhez rugalmasan igazodva „menet közben” lehet változtatni oktatásunkon. Egyetemünk vezetősége megfelelő „tartalom” lát arra, hogy a szociológiai tanulása ne emelje az összóraszámot és ne fokozza a hallgatók terhelését.

Az egyetemi tanács úgy határozott, hogy a jövő tanévben a mérnök-közgazdász tagozaton kötelező jelleggel oktatják a *Vezetési ismeretek* című tárgyat. A vezetés oktatásával kapcsolatos többi feladat elsősorban előkészítő jellegű, felőleli a tananyagok kidolgozását, az oktatási program elkészítését, a munka megszervezését.

A szociológia oktatásával kapcsolatban határozat született a *Bevezetés a szociológiába* című tárgy kötelező felvételéről délelőtti, esti és levelező tagozaton. Ki kell alakítani a szemináriumi foglalkozások rendszerét is.

A szociológia oktatását egyelőre főleg az MTA szociológiai kutatócsoportjának közreműködésével oldjuk meg. A későbbiekben remélhetőleg mód nyílik saját szociológiai oktatógárdánk kialakítására.

F. P.

Műsoros est — Vietnamért

(Foto: Váradi)

MÁSODÉVESEK FIGYELMÉBE!

Tudnivalók az államvizsga szigorlatról

Egyetemünk távlati tanterve szerint az államvizsgát hallgatóink lépcsőzetesen megosztva teszik le. A II. évfolyam végén az államvizsga első szigorlatából vizsgáznak, ennek tárgya politikai gazdaságtan és filozófia, valamint a tervmatematika szakon — a 3. félév végén — matematika is.

Tekintettel arra, hogy az 1965–66. tanév végén a távlati tanterv az első két évfolyamra már érvényes, az idén valamennyi tagozat és szak II. évfolyamán (kivéve a mérnök-közgazdászokat, valamint a kiegészítő tanárszakos hallgatókat), kötelező az államvizsga első szigorlatának letétele. Időpontja:

június 20-tól július 15-ig, vagy augusztus 29-től szept. 10-ig,

Az agrárközgazdász szak hallgatóinak nyári államvizsga I. szigorlata — tekintettel szakmai gyakorlatukra — június 20-tól július 9-ig kerül sorra.

Az ismétlő, illetve javító államvizsgaidőszak

december 1-től 15-ig tart, azok részére, akik a júniusi államvizsgán mindkét tárgyból, vagy a szeptemberi államvizsgaidőszakban egy tárgyból sikertelen államvizsgát tettek.

Az államvizsga I. szigorlat átlageredménye nem számít be a 4., illetve a 3. félévi tanulmányi átlagba, hanem csak az oklevél minősítésének megalapításánál kell figyelembe venni.

Az államvizsga I. szigorlatot politikai gazdaságtanból és

filozófiából, egy napon kell letenni. Azok a hallgatók, akiknek a 4. félév végén utóvizsgát — illetve elégtelen gyakorlati jegy, vagy aláírás hiánya esetén pótbeszámolót tesznek, államvizsgaszigorlatukat az augusztus-szeptemberi időszakban tehetik le.

Az államvizsgaszigorlatra való jelentkezés:

A nappali tagozat hallgatói mindkét tárgyra vonatkozóan, a politikai gazdaságtan tanszéken jelentkeznek.

Az esti és levelező hallgatók (utóbbiak írásban) ugyan- csak mindkét tárgyra vonatkozóan, a filozófia tanszéken jelentkeznek.

Jelentkezési határidő: június 1.

IZGALMAS TÉMÁK

A klub bűnügyi sorozatának II. előadásán az állambiztonsági kérdésekről volt szó. Egyik meghívott előadónk a belső reakció működéséről, a felforgató tevékenységről, szabotázsról, államellenes szervezkedésről beszélt, utána pedig kollégája a kémelhárításról és a külső reakció behatolási kísérleteiről szőtt rövid előadás keretében. Miután válaszoltak a feltett kérdésekre, vetítésre került két kisfilm is a napjainkban folyó, ellenünk irányuló kémtevékenységről és annak elhárításáról.

Nyári munkalehetőségek

A KISZ érdekvédelmi csoportja munkahelyet biztosít a nyárra azoknak a hallgatóknak, akik a szünidő alatt dolgozni szeretnének.

Munkahely van a Fővárosi Tanács vállalatainál, textil- és konzervipari üzemekben, elsősorban lányok számára. Kereseti lehetőség 1000–1500 forint.

Fiúk számára kedvező alkalom pincérként, italmérőként dolgozni.

Tanév közben vállalkható, heti 12–18 óráig felállások is vannak a NIM vállalatához.

Jelentkezni lehet a 382-es szobában,

hétfőn: 8–10-ig,

szerecsin a nagyszünetben, pénteken délután 13–15-ig.

MÁJUS 1.

Egyetemünk hallgatói, oktatói és dolgozói az idei május 1-én is együtt vonulnak fel, hogy köszöntsék a munka ünnepét.

Gyülekezés fél 10-kor a Thököly út—Hernád utca sarkon.

Esős vietnami vasárnap

Hét munkahelyen közel négyszázan vettek részt az április 17-i vietnami vasárnapon, s velük dolgozott körülbelül száz középiskolás. Mintegy húszan képviselték az oktatói kart. Két helyen „elmosta” a

munkát az eső, máshol azonban nem volt ilyen probléma. A téglagyártól közvetítést adott a Tv-híradó is.

A keresett összegről még nincs pontos adatunk, majd a későbbiekben adunk róla tájékoztatást.

A következő, nagyobb szabású vietnami vasárnapot valószínűleg szeptemberben tartják.

PESTLŐRINC

Tizenkét harmadéves általános szakos hallgató vett részt társadalmi munkán a pestlőrinci Rozmaring Tsz.-ben. Trópusi klímában gyomlálták az aszparáguszakot, miközben fölöttük, az üvegház tetejét egyhangúan verte a tavasz eső.

Később átküldték őket a szegfü-üvegházba, a gyomlálás itt sokkal nehezebb volt, de azért ment. Rossz volt abahagyni a munkát, mert haza már nem üvegházban jöttek, és jól megátakt.

ÚJPEST

Nagyobb létszámú csoportot vártak a Hazai Pamutszövő Gyárba, de csak mintegy harmincan mentek ki. Ennek ellenére, sikeresen megbirkóztak a bemelegítőnek szánt nappolytömeggel. Ezután következett az akció második szakasza: Megismerkedtek a tereppel, ahol egy kis földmunka várt a résztvevőkre. Ki-ki egyéni-ségének és lelki világának megfelelő munkaeszközt szerzett; gereblyét, ásót, lapátot, talicskát, japánert ragadtak. Jókedvűen dolgoztak, és a természetbeni és pénzületi eredmény szerint hasznosan töltötték ezt a vasárnap délelőtti.

KELENFÖLD

Sajnos, a jelentkezőknek csak körülbelül a fele jelent meg a kelenföldi munkahelyen. A második és harmadéves nemzetközisekkel együtt dolgozott a tanszék néhány oktatója, valamint a József Attila Gimnázium tanulója.

A nagy esőzés miatt egy óra után abba kellett hagyni a munkát. Többen is felvetették a résztvevők, hogy egy későbbi alkalommal teljesítik az abamaradt munkát.

—B—

Egy kollégium nyomában

II.

Az előző számban ott hagytuk abba a „nyomozást”, hogy a tervet a Generál Építész Tervező bemutatja a kollégiumi tanácsnak. Ennek részleteiről érdeklődtünk Bikics István rektorhelyettesnél és Apáthy László technikusnál.

Elmondották, hogy a kollégiumban tett látogatások tapasztalatai szerint különös jelentősége van a tervezés és az építkezés állandó ellenőrzésének. Gyakori panasz az, hogy az épületek átadása után súlyos hiányosságok, hibák derülnek ki — egyes helyiségek hiányoznak, a tanulószobák zajos helyre kerültek, a világítás nem megfelelő, a lakószobák elhelyezése rossz, stb. Ezért célszerű, hogy folyamatosan figyelemmel kísérjük a munkát. Az új igények alapján már a terv módosítására is javaslatot tettünk. Az új kollégiumban így valószínűleg lesz egy korszerűen felszerelt fotolaboratórium, a lányoknak varrószoja, és módosul a könyvtár berendezése is.

Már ismeretes, hogy szintenként, általában 30 ember számára egy-egy társalgó lesz. Az új elképzelés szerint a társalgóból egy eltolható válaszfal segítségével bármikor leválasztható egy kisebb helyiség, ahol szemináriumokat, megbeszéléseket vagy egyéb foglalkozásokat lehet tartani. Ugyancsak szintenként főzőfülke, vasalószoba és egy telefon áll majd a hallgatók rendelkezésére.

Bár a költségeket jelentősen emeli, a bútorok egy része beépített (például a kétágyas szobák közötti szekrényfal).

A szobákban mindenkinek fut egy kis íróasztal. (Szintén egyedi gyártmány, a szoba-mé-

retéhez tervezve.) Az ajtó mögött levő falrészre fogas kerül, alá cipőtartórács.

Kezdetben a lakótornyok közös klubjában lesz két tv-szoja. A távlati elképzelések szerint minden szinten egy-egy televízió működne.

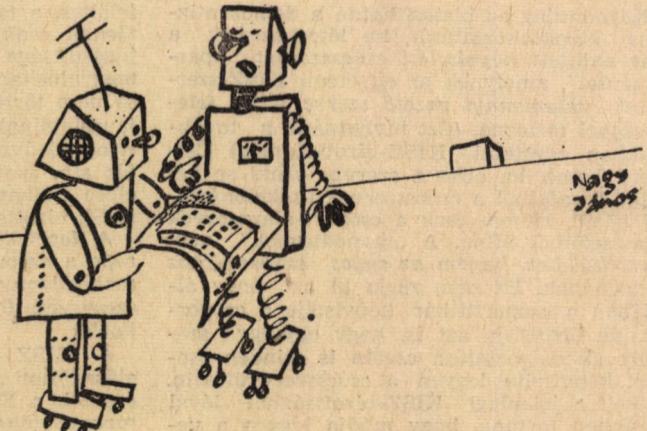
Különböző elképzelések merültek fel leendő kollégiumunk lakóit illetően. Az egyik terv alapján a kollégiumot valamelyik kar kapná meg. Másik lehetőség, hogy az egyik működő kollégiumot helyezzék át az új épületbe. Mindkét elképzelés hibája, hogy előnyt biztosítana arra érdemtelene számára is. Az új kollégium kedvezőbb adottságait mindenekelőtt a szakmai nevelés céljaira célszerű felhasználni. Vagyis oldjuk meg az egyetem legjobb diákjainak és intenzívbb tanulást követelő felsőbb évfolyamok hallgatóinak elhelyezését.

A kollégiumi tanács véleménye szerint nem volna he-

lyes, ha az új kollégium és a régi kollégiumok között nagy színvonalbeli különbségek lennének. A jelenlegi kollégiumokra akkor is szükség lesz, ha az újat megkapjuk. Lehetővé válik, hogy a régi kollégiumokban a túlszűfoltást megszüntessük, javítsuk az ott lakó hallgatók életfeltételeit, több diákot részesítsünk diákotthoni elhelyezésben.

Előző számunkban még nem szözlünk a kollégium épületének átadási határidejéről. A tervdokumentációk május 15-re lesznek készen. (Ez a május 1-hez képest olyan kis késés, hogy nem tekinthető elcsúszásnak). A negyedik negyedévre már 3 millió forint hitel nyitottak az illetékes építőipari vállalatnak. Minden reményünk megvan arra, hogy 1968 szeptemberében a jelenlegi elsősők, mint negyedévesek, már ott kezdjék a tanévet.

Budai Benjamin

— Olvastad? Az új kollégiumban állandóan lesz hideg és meleg olaj

Mit jelent ma magyarnak lenni?

Erről vitatkoztunk a klubban április 7-én este 7-től fél 12-ig. Mi a hazafiság és nacionalizmus közti különbség? Létezhet-e a nemzet egy részének tudatában szocialista hazafiság, más részénél pedig csak hazafiság? Hogy állunk ma a hazafias érzésekkel? Ilyen kérdések kerültek sorra.

A vita fordulatainak, részleteinek ismertetésére most nincs hely és mód, egyébként is igen nehéz lenne visszaadni a hazafisághoz hasonló bonyolult kérdésekről folytatott beszélgetéseket. Különösen, ha a vita sokágú, spontán és ismétlésektől sem mentes.

A Fórum legutóbbi rendezvénye mindenestre nagyon

érdekesnek bizonyult. Hozzájárult ehhez meghívott vendégeink közreműködése is. A bevezetőt Farkas Sándor elvtárs, a tudományos szocializmus tanszék vezetője tartotta, majd a kibontakozó vitában elmondta véleményét dr. Bognár József, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnöke, Vajó, Péter, a KISZ KB titkára és Molnár Zoltán, az Élet és Irodalom rovatvezetője.

— B —

Bognár József hozzászólása

Telt ház

A kultúrosztály közönségszervezése telt ház akciót szervez az alábbi két színdarab megtekintésére:

Május 5-én, csütörtökön: **Berkesi András: Húszévesek** (József Attila Színház).

Május 10-én, kedden: **Hochhuth: Helytartó** (Thália Színház).

NEVETTETÉS ÉS GONDOLKODTATÁS

Megjegyzések a Hétköznapi fasizmushoz

Paradoxonnak tűnhet, hogy egy fasizmusról szóló filmben többször felharsan a nézőtér: az emberek nevetnek. Hiszen bizonyos történelmi távlat szükséges ahhoz, hogy Hitlerből, Mussoliniból, s az egész fasizmusból a nevetségessé is észrevegyük.

Az embermilliók elnyomására és elpusztítására épülő társadalom mindenható Führere tükör előtt próbálja tartalmatlan szónoklatának hatásos fordulatait; meglegedetten és méltóságteljesen helyezkedik el a karosszékekben, miközben mindenki áll körülötte; s karjait nem fonja össze mellén, hanem egészen leereszti, mint ha tenyerével el akarna takarni valamit... Aztán környezete ebben is követi.

Mihail Romm nem a fasizmus társadalmi-gazdasági gyökereit keresi filmjében. Alkotása elsősorban nekünk szól, azoknak, akik — szerencsére — csak könyvekből ismerjük az embertelenség társadalmát. Romm tudja, hogy ennek a nemzedéknek szinte már mindent elmondtak ezekről a gyökerekről. Talán már annyira mindent, hogy a sok-

szor hangoztatott mondatok egy kicsit megkoptak. A film elsősorban azzal nyújt újat, hogy — eltérően az eddigi dokumentumfilmekről — az apróságokat, a hétköznapi mozzanatokat, a felszíni jelenségeket is összegyűjti, s ennek eredményeképpen nemcsak borzadunk és elítélünk, hanem nevetünk is. Így teljesedik ki a fasizmusról eddig alkotott képünk.

De azért nem vigyáztak a Hétköznapi fasizmus, s nem is csak dokumentumfilm: igazi játékfilm, mert a döbbenetes rombolás és a milliókat pusztító világégés képeinek időnkénti felidézésével vádol, felelősségre von és figyelmeztet.

Egy moszkvai főiskola udvarán a diákok a felvételi vizsga eredményeit várják; mindenki különböző módon rejti el vagy mutatja ki izalmát. Azonos helyzetben mily másképpen viselkednek az emberek! Romm többször is félreérthetetlenül utal arra, hogy a nézőt gondolkodásra akarja készíteni. Nem lehet a filmet csak nézni, s a köznapian fel-

Hogyan szerez pénzt a diák?

Meg tud-e élni ösztöndíjából az a hallgató, akit otthonról nem támogatnak? És ha ösztöndíjat sem kap? Az alapvető szükségletek kielégítésénél többre általában nem elég az a pénz, amit a diák havonta kap, s hónap közepén már sokan járnak üres zsebbel...

Hogyan segítenek magukon? Legtöbbször korrepetálást vállalnak. Nyelveket, matematikát, sőt, fizikát és kémiát tanítanak. A volt középiskolákban bőven akad tanítvány.

Az IBUSZ-nál vagy az EX-PRESS-nél is lehet dolgozni. Szeptemberben nyelvvizsgát kell tenni (egy nyelvből is elég), s a téli tanfolyam után, májusban van a vizsga. Nyáron napi ötórás idegenvezetői munkáért 50, ennél hosszabb időért napi 80 Ft-ot fizetnek, és ebéd is jár. Ez a kereseti lehetőség a tanévben sem szűnik meg, vasárnaponként adódik munka.

Nyári szünetben sokan vállalnak idegenvezetői munkát: pincérnek, kabinosnak, szállodai kisegítőnek mennek. Most, tavasszal még elég könnyen lehet helyet szerezni.

A kollégiumokban télen is szerveztek alkalmankénti közös munkát. Ősszel és tavasszal a mezőgazdasági tsz-ekben van munkaalkalom.

Vannak, akik maguk találta kereseti forrás: többek között lapkihordást, áruházi eladást, totó-lottószelvény értékelést végeznek. Bár a munkák egy része napi négyórás elfoglaltságot jelent, azért tanulni is lehet mellette.

Persze, vannak szakmálag értékesebb „pénzforrások” is. A társadalmi ösztöndíjasok honosították meg a heti 12–18 óras vállalati munkát. Ők ott dolgoznak, ahonnan az ösztöndíjat kapják, de hasonló lehetőséggel ösztöndíjszerződés nélkül is, egyre többen élnek. A pénzügyesek általában az OTP-nél, az Állami Biztosítónál, a Magyar Nemzeti Banknál, mások a Központi Statisztikai Hivatalban, a Matematikai Kutatóintézetben, a Automatizálási Kutatóintézetben és a Magyar Tudományos Akadémiánál dolgoznak. Igaz, ide jó tanulmányi eredmény is szükséges.

Végül soron az utóbbi típusú munka a jó megoldás, ha a diák, már egyetemi éveitől is megpróbál jobb anyagi feltételeket teremteni magának.

— tá —

Zenekedvelőknek

A zenei klub rendezvényei: Április 28-án, csütörtökön este 6 órakor:

BAROKK SZONÁTAEST
Közreműködők: Frank Éva (fuvola), Fábian Márta (cimbalom) és Szűdényi Enikő (gordonka).

Műsoron: Bach, Vivaldi, Telemann trioszonáták.

Május 5-én, csütörtökön este 6 órakor:

LENDVAI ERNŐ zenetudós illusztrált előadása Bartók alkotási módszereiről.

KI HINNÉ?

Aki esténként bennmarad az egyetemen, gyakran láthatja, amint egy-egy tejem előtt a közgazdász továbbképző tagozat előadásaira igyekvőktől szedik össze a látogatási jegyeket. Az ajtón pedig ott függ a tábla, amelyről meg tudhatjuk, melyik sorozat milyen témájú előadására kerül sor, és ki az előadó.

Nemrégiben az egyik táblán az alábbi gondolatébresztő sorokat olvashattuk:

IDEGENFORGALOM

Küzdelem a török ellen. Rákóczi-szabadságharc, Habsburgok gyarmatosító törekvései. Felvilágosult abszolútizmus.

— ki —

Közgazdász továbbképző a klubban

E HETI HIRDETÉSÜNK:

KÖZGAZDÁSZ BÁL

A MŰSORBAN
* KABOS *
L. ASZLÓ

GÖRBE TÜKÖR
együttes

ÁPRILIS 23 ESTE 9 ó

Valóban: hogyan tovább? (III.)

A KISZ demokratizmusa

A demokrácia a társadalmi mechanizmus egyik oldala, a többség akaratainak, szándékainak érvényesülése a társadalmi mechanizmusban és ennek tudatosodása.

A demokráciának vannak bizonyos belső, tartalmi, illetve külső, formai oldalai. A tartalmi oldalhoz tartoznak a vezetés és a tömegek kölcsönös kapcsolatának kérdései, a kezdeményezés, az ellenőrzés, a tájékoztatás, míg a formai oldal, a keret: a választási rendszer stb.

Amikor szóba kerülnek a KISZ problémái, igen gyakran azzal kezdik, hogy milyen antidemokratikus volt a vezetőségválasztás, és nem is beszélnek másról. Így van ez „nagyban” is: sokszor a lajstromos választási rendszer megszüntetését, vagy több jelölt állítását tekintik a szocialista demokrácia központi kérdésének.

Sem egyetemi KISZ-életünkben, sem országos szinten nem helyes a demokratizmus kulcskérdéseit a forma, a keret: a választási rendszer (jelölés, szavazás, visszahívás) körül keresni (bár igaz az is, hogy a választási rendszernek is lényeges szerepe van, elsősorban épp a demokrácia tudatosodásában, vagy — mint jelenleg — negatív: az antidemokratizmus tudatosításában). Ezt az álláspontomat egy Lenin-idézetrel is alátámasztom:

„A demokrácia egyfelől nemcsak »választások, jelölések, a jelöltek támogatása stb.«. Másfelől nem minden választásnak kell a politikai elvűség és a gazdasági képességek szempontjának érvényesítésével végbemennie.”

Mit jelent tehát a KISZ demokratizmusa?

Elsődlegesen azt, hogy megfelelő kapcsolatok alakuljanak ki a vezetők és a tagság, a csúciszervek és a csoportok között. Jelenti továbbá a tagság állandó és teljes, mindenre kiterjedő tájékoztatását a vezetőszerkezettől gyűléseken, a Közgazdászban és minden elképzelhető módon. Ez a tájékoztatás önmagában is jelent bizonyos ellenőrzést, de ez nem elég: fel kell kutatni az ellenőrzés más módjait, szervezeti formáit (például, tényleges beszámoltatás-számonekérési jogkörrel rendelkező legfelső képviselői szervezet).

A demokratizmus jelenti azt is, hogy az alsó kezdeményezések megvalósulása, az alulról jövő kritika ne ütközzön akadályokba, hanem támogatásra találjon a csúciszerveknél.

A választás sem mellékes kérdése a KISZ demokratizmusának. Kétségtelen, hogy ez a soklépcsős választási rendszer, amely most négyévenként lép működésbe, és a kooptálások rendszere, vagyis, hogy másfél évvel a küldöttgyűlések után már áll vala a vezetőségekben választott tag — gátolja a tartalmi demokratizmus érvényesülését. Egyetemi KISZ-szervezetünk egyetlen ellenőrzőképes választott szervének minden tagja „hivatalból” tag, ha ez nincs is szervezeti legrögzítve, csak” ténylegesen van így. (Tagjai „minimum” alapszervi titkárok.) Ezek után nem csoda, ha a KISZ-bizottság működése formális. Ha például a KISZ-bizottság ülése a személyi változásokkal foglalkozik (mint legutóbb), és azok vannak jelen, akiknek valamennyi lelépő és új vezető ismerőse, pontosan ismerik erőnyeit és hibáit, együtt

dolgoznak vele, esetleg együtt követnek el hibákat, amelyekért közösen felelősek, akkor itt vitára, a vezetők kiválasztásának miérte és hogyanját számon kérni nincs lehetőség. Milyen szerepet játszhat a szervezeti átalakítás a KISZ demokratizmusának fejlesztésében?

Az átszervezés során olyan formákat, kereteket alakíthatunk ki, amelyek a jelenleginél jobban szolgálják a KISZ demokratizmusát. A jelenleginél nagyobb szerepe lesz a csoportmunkának, a csoportvezetőségeknek, és nyilvánvaló, hogy a csoportok vezetőivel a KISZ-tagoknak jó kapcsolatuk lesz.

Központilag az biztosíthatná a demokratizmus kibontakoztatását, ha létrehoznánk a már említett **képviselői csúciszerveket**, „parlamentet”, amelynek az egyetemi KISZ-szervezet valamennyi vezető szerve teljes felelősséggel tartozna. (Ezt hívhatnánk a továbbiakban egyetemi KISZ-bizottságnak.) Célszerű lenne, ha ebbe a szervebe senki se kerülne hivatalból a csúciszervek funkcionáriusai közül, hanem csak a csoport-alapszervek képviselőiből állna. A „mandátumok” nem személyekhez, hanem az egyes csoportokhoz tartoznának. Ez nem zárja ki azt, hogy általában a csoporttitkár képviselje a csoportot, de biztosítja azt is, hogy egy-egy személy akadályoztatása esetén is minden csoport képviselvé legyen a csúciszerv ülésein. Üléseit a jelenlegi KISZ-bizottságnál jóval sürűbben tartaná, hogy módja legyen a vezetők rendszeres és részletes beszámoltatására. (Mivel nem olyan funkcionáriusok lennének — tagjai, akiknek egyébként is rengeteg értekezletük van, ez nem jelentene problémát.) Ülései nyilvánosak lennének,

ami azt jelenti, hogy megjelenhet — tanácskozási joggal — bárki, és rendszeresen népszt vennének rajta a felső szervektől a rend által érintett funkcionáriusok. Szavazati joggal azonban — ismétlem — csak a csoportképviselek rendelkeznének.

A nyilvánosság

ne csak a KISZ-bizottság üléseire, hanem minden bizottsági és vezetőségi ülésre vonatkozzon, bárki meghallgathassa azokat. A KISZ-ben nincsenek hadititkok. Itt nyugodtan meg lehet ezt csinálni. Nem olyan fértő emberek egyetemünk hallgatói, hogy félünk kéne attól, hogy nem fér majd el a sok érdeklődő. Ha a képviselői csúciszerv sűrűn ülésezik, akkor meg lehet tisztelni a kooptálás káros és ma mértéketlenül elburjánzó gyakorlatát.

Úgy vélem, a fentiek mellett már nincs nagy jelentősége annak, hogyan választja meg a képviselői csúciszerv a KISZ-bizottság a vezető végrehajtó szerveket (VB). Többjelöltes, a tagok javaslatain alapuló választásnak csak a csoportok szintjén van létjogosultsága (itt viszont következetesen kell megvalósítani), míg a csúciszervek választása nem történhet másképp, mint a vezetőség javaslatainak megvitatásával, és általában elfogadásával. Ha a rendszeres beszámoltatás stb. megvalósul, akkor a vezetőség már előre tudhatja, milyen javaslatát fogja a KISZ-bizottság elfogadni.

A fentiekből kiderül, hogy ha van is szerepe a szervezeti formáknak a KISZ demokratizmusában — az alapkérdés itt nem a szervezeti forma, hanem a mindenkori gyakorlat.

A KISZ demokratizmusának fejlesztése elősegítheti azt, hogy a tagok magukénak érezzék a KISZ-t — hiszen éppen ez a demokratizmus egyik fő célja. Másrészt viszont jelentheti azt is, hogy a KISZ nemcsak a vezetés (és az adminisztráció meg a protokoll) iskolája lesz a jövő közgazdászai számára, hanem — ami igazán fontos — a demokrácia iskolája is.

Bauer Tamás

EGYSZER MÁR „TALÁLKOZTUNK”

150. JUBILEUMI ÖSSZEÁLLÍTÁS

LÁTTUK – HALLOTTUK – OLVASTUK

Az ellenfordalom után, 1959. március 23-án jelent meg a Közgazdász első száma. A közben eltelt 7 év és egy hónap alatt kerekelt 150-szer jelent meg a lap. Ebből az alkalomból felidéztünk néhány időtálló írást, képet és karikatúrát. Reméljük, összejátszunkkal sikerül elérni a Közgazdász egyik célkitűzését, a hasznos, elgondolkodtató szórakoztatást.

Megvette már az ehetit?

Egy lírai természetű felvételző ezekkel a szavakkal fejezte be a történelem írásbeli dolgozatát: „Soha el nem múló szeretettel gondolunk nagy törökverőnkre, Hunyadi Jánosra”.

A második öt éves tervről volt szó politikai gazdaságtan szemináriumon. Az egyik hallgató véleménye:

— A második öt éves terv egyik feladata: nem kell min-

„7. A dolgozó felfüggesztése”

„Ha a dolgozó ellen súlyos fegyelmi vétség gyanúja merül fel, az igazgató az eljárás megindításakor felfüggesztli.” (Munkajog, 91. oldal)

denféle vacakot gyártani, át kell adni a nemzetközi munkamegosztásnak.

Január közepén találkozik az egyetem folyosóján két hallgató és az alábbi párbeszéd zajlik le:

— Hány vizsgád van még hátra?

— Még van kettő... matematikából.

Kollégiumi lakógyűlésen hangzott el:

— Felhívom figyelmüket, hogy a WC-t megfelelően használják, mert ha elromlik, maguk isszák meg a levét.

Egy zárthelyi dolgozat szereplő megállapítás: „Demokratizmus legnagyobb felfedezése az volt, hogy ami van, az van, ami nincs, az nincs. Ezenkívül foglalkozott még az atomelmélettel is...”

Két új tudományos megállapítás egy politikai gazdaságtan felelet alapján:

1. „Tökecentralizációnak azt nevezzük, amikor sok kis tőkésből egy nagyobb lesz.”
2. „A kapitalizmus farkas-törvénye, hogy a nagy hal megeszi a kis halat.”

Annak idején nagy vihart kavart fel az alábbi satirikus írás. Azt mondták rá, hogy túloz. Miért ne? Hiszen a satíra eszközei közé tartozik a túlzás. És akkor valóban volt mit ad abszurdum vinni.

Az idők változnak, s azok a problémák már el-tűntek. De azért érdemes néha felidézni a „régí szép időket”!

ÁRU – ZENE – PÉNZ

TDK-szakdolgozat

A „five o'clock tea” másnéven az ótóra tea (L. Ország: Angol-magyar szótár. Budapest, 1960, 717.) — közismert és közszeretettnek örvendő intézmény, amely azonban már többeket juttatott a tönk szélére, és a légióba is, mint például Würflig Egont is Zürichből. (P. Howard: Tizennégykarátos autó. Budapest 1958. 94. o.)

Ez a kiváló találmány világhódító útja során nem kerülte el hazánkat sem. A felbomló jampectársadalom és a helyükre benyomuló huligánok nyomán egyetemünkön is felütötte a fejét. Ennek a térhódításnak három fő fázisát figyelhetjük meg. Először 1959 őszén jelentkezett képmutatón szelíd, „Csak egyetemistáknak” néven. Ebben a formában tartotta magát fél éven keresztül, majd a vizsgaidőszak után — részben a felszínen is jelentkező gazdasági, részben bonyolult társadalmi okokból kifolyólag — már mint kimondottan ótóra tea, kiszélesedett lehetőségekkel és társadalmi alappal jelent meg. (Dzsessz is! Tánc is!) Ezekben a rendezvényeken végre teljes pompájában virágozott ki a társadalmi munkamegosztás, amely szerint az Árut a nagy-budapesti leányiskolák, a Zenét, az Ifjúsági Dzsessz, a Pényt a patriarchális és matriarchális társadalom vezető rétege szolgáltatta: (L. Brehm: Állatok világa. V. kötet 436. o.)

A fejlődés harmadik szakasza napjainkban szemünk előtt zajlik le, amikor is az aulát vasárnap délutánonként „Közgazdász Irodalmi Teák” álnév alatt foglalja el. Itt azonban meg kell állnunk.

Kérdem én, milyen jogon nevezik ezeket az „irodalmi teákat” közgazdászoknak, amikor a résztvevők között a közgazdászok gyakorisága legfeljebb csak (kiemelés tőlem) 9,6 százalék (L. Köves-Párnicski: Általános statisztika, Budapest 1960. 31.)

Kérdem én, milyen jogon nevezik ezeket a „közgazdász-teákat” irodalmiaknak, amikor az irodalmat csak a szünetek-

Drága Ipar elvtárs! — szólalt meg félénk hangon a Külkereskedelem, s zavartan gyűrögte a kezében tartott korlátlan export-import jogot. — Egy kis baj van!

— Ba-aj? — húzta fel busa szemöldökét az Ipar. — Mi féle baj?

— Hát a minőség, meg a határidők, meg a...

— Meg a világszínvonal! — Sejtettem, hogy megint ezzel jön! Szinte kívülről tudom már az egész sűrűrepergőjét. Mondja el végre, könyörgöm, miért mászkál állandóan a nyakamra ezekkel a hülyeségekkel? Miért nem hagy nyugodtan, a magam csendességében termelgetni!

— Hát, mert... mert... nem tudom eladni, amit termelget!

— Nem tudja-e? De a fűzfánfűtőljött neki, hát még eladni is én adjam el? Vagy tanítgassam magát esti tanfolyamon külkereskedni?

— O, egy világért se igazsá fel magát! Még ágyának esik, és akkor mehetünk vissza elmaradott agrárországunknak!

— Nem izgatom, de hogy izgatom! — hörgötte Ipar, s kidolgozott, kérges tenyere megszokott mozdulatokkal verte a Népgazdaság asztalát. — De ami sok, az sok! A Belkereskedelem soha nem jön ide siránkozni!

— Nem izgatom, de hogy izgatom! — hörgötte Ipar, s kidolgozott, kérges tenyere megszokott mozdulatokkal verte a Népgazdaság asztalát. — De ami sok, az sok! A Belkereskedelem soha nem jön ide siránkozni!

Vetélkedő

— A Belker — biggyesztette le a száját a Külkereskedelem —, mit tud ó a világszínvonalról?

— Micsoda, nem áttolja azt mondani, hogy a Belker minden vacakot átvész?

— Átallom, átallom, de attól még így van. Viszont mit csináljak én? Lassan egy jobb piacra már be sem merem tenni a lábam! Minek erősítem a konkurenciát?

— Elég! Ne folytassa! Nem fogok tovább idegeskedni azért, mert maga rossz kereskedő, gyáva kontár!

— Micsoda? Kontár? Hát ki adta el a múlt félévben a 600 darab egyujjas bűvárruhát, ki talált vevőt a „Műgyantia” feliratú gyermektápszer-csomagokra, ki szerzett kemény valutát a két vagon nyílegyenes juhászka pórtól?

— Kontár! Én! A szája az nagy, de szeretném látni, hogy köt meg egy üzletet saját ortoped termékeire!

— En viszont azt szeretném látni, hogy áll oda a gép mellé! Lenne csak egy hónapig a helyemben, megtudná, mi a magyarok istene!

— Egy hónapig!... Egy hónapig... tudja mit, rendben van! Cseréljünk. Egy hónapig én termelék, maga meg eladja.

És cseréltek. Irtozatos versenyfutás kezdődött, melyben mindkét fél az ősi magyar virtus legszebb erőit csillogtatta meg. A Külkereskedelem úgy termelt, hogy röhej volt még nézni is. Eleinte csak elszévedett sérelmeit vonultatta fel, egy az egyben, de a hájrában egész sor új elemmel gazdagította termékeinek hiányosságait. Például, a visszafelé működtetett fogaskerékmáró gépekről lekerülő horpaát acéllabdaesok autómoto-

rokba való beépítése egészen rendkívüli eredményeket hozott. Érdekes kísérleték színhelyévé vált a léggömbvulkanizálásra átprofilozott Vákuumtechnikai Művek, a fagykenőcskészítés új fellegrára a volt Fésűsfonó, és a fővárosi művirág- és babékoszorú-felvetőpiac új szállítója, a volt Dunaújvárosi Vasmű is.

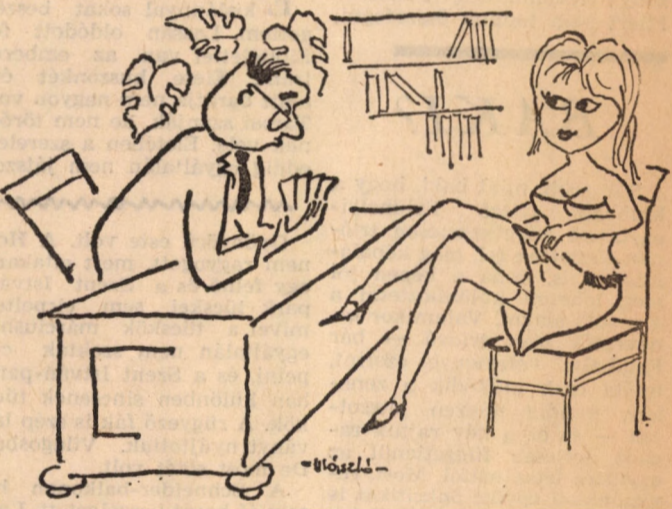
De az Ipar is brilliózott. Újdonsült üzletkötői bejárták a világot, és a legfurfangosabb módon adtak túl árucikkeiket: a hermetikus autóbust például (ajtó, ablak se ki, se be) négy vagon I/a minőségű bumerángerét sózták rá egy ausztráliai pigmeus törzsre. Hasonló úton lett a közép-amerikai indiánok szent állata a Lehel hűtőszekrény is. Mozdonyainkat a „Stephenson élete és kora” kiállításra adták el, Prágába. Új piacokat szálltak meg; Kambodzsában például négy darab Terta magnót sikerült elhelyezni a hozzá való erőművel és villanyhálózatral együtt, s a hazai feldolgozóipar számára innen szereztek be 600 darab cirkuszi elefántzablát. Celebest a magyar fokok, tsikos, gulasch és a Hortobágyi ömlesztett sajt szinte kielégítetlen igényű vásárlójáod nevelték. Ellenértéként itt sikerült végre megkapni az állatkerti Pálmaház fikuszgyűjteményéből eddig hiányzó celebessi tatógó fikuszt.

Letelt a hónap. A szerepek visszacserelődtek, de a felek dicséretére legyen mondva, rendes kis csatateret hagytak maguk után.

Szerencsére a Népgazdaság mit sem vett észre az egészről. Ugyanis éppen takarékosági év volt, és ez teljesen leköltötte minden figyelmét.

Puskás Tamás

Sok függ attól, hogy mit húzunk...

— Na, huzza kedves!...

A MI GALÉRIÁNK

Az egyik legötletesebb, jól sikerült fotót Urbán Tamás készítette. De próbálna csak meg azt a felvételt mostanában megcsinálni!

TETEMREHÍVÁS

(Utóvizsgaidőszakban)

Egy hallgató fekküdt a folyosópadon. E kemény és hideg-rideg ravatalon Szívéből úgy állt ki, mint gyilkos nyíla. Egy hatalmas uv szára, arasznyira, Utolsó sóhaját papírra betűzte, Bárki olvashatta, mellére volt tűzve: „Siromnál tviszt szóljon, ne egyházi ének, Gyilkosaim pedig mind megkeressétek! Fejemhez tegyetek néhány szál cikláment S mondjatok felettem egy utolsó áment!”

Nyüzösög a folyosón a vizsgázó sereg, Néhány a tetemre részvét nélkül mered. Megszokták a látványt, látják minden héten, (Vagy az érzés halt ki belőlük már régen?)

S ekkor a siromból nagy bösen felkeltem, En, az örök, ősi s bosszús diákszellem. Minden illetékest sorban felkerestem. Így zavartá őket fel testetlen tetemem: „Fel-fel mindannyian, menjetek tetemre, Itélethozásra, mind az egyetemre!”

S a tanárok jöttek. Sokan, nagyon sokan. A padnál megálltak komoran, konokan. Majd egymásra néztek az áldozat feletti: Ki tette tetemmé e szegény tetemet? „Öngyilkos lett biztos” — szólt az egyik végre, S a haldokló lelkemben lett egyszerre béke, Feloldított ekkor a hullá harsányan: „Gyilkosaim vagytok mind-mind valahányan!” Aztán lábra állt, sápadt-sértődötten, S elmenőben így szólt (a tanárok közben Riadtan nézték a távozó tetemet): „Azért is elvégzem ezt az egyetemem!”

Balogh Gyula

Egyedül vagyok III.

TÁRSADALOM

Társadalomban élünk, emberek szervezett közösségében. Egymásra vagyunk utalva, függünk egymástól. Céljaink, vágyaink (legalábbis nagyjából) megegyeznek. Az ember egyik legjellemzőbb tulajdonsága, hogy nem tud egyedül élni. Társat keres, akivel gondolatait megbeszéli, aki magányát elűzi. Ezek a kapcsolatok szövik át a társadalmat.

S mégis, vannak emberek, akik kirekednek, lehet, hogy csak pillanatokra, órákra, de lehet, hogy egész életükre, ebből a szövevényből, ami a társadalmat jelenti. Egyedül áll, Robinsontként, közönyös, érdetlenség emberekként szemben, hiába várva segítséget, támogatást. Ez a magány nagyon sokféle lehet, hogy nem tudunk közösen vizsgálni, lényege azonban ugyanaz. Az ember magára hagyva, egyedül van, a közösség nem fogadja be.

Tömött busz a Körúton. A peronon 17–18 év körüli suhancok. Fejükön a Beatles-egyenfrizura. Hangoskodnak, megjegyzéseket tesznek az utasokra. Senki nem szól rájuk. Az egyik megállóban csinos, fiatal nő száll fel. Egy-két évvel lehet idősebb a fiúknál. Azok, amikor meglátják, egymásra néznek, aztán gyorsan utána nyomulnak a busz belsejébe. Körülveszik. Egyikük hangosan — úgy, hogy az egész buszban hallani lehet — vaskos durvaságot mond a nőre. A társaságból kitör a nevetés. Hangos megjegyzések, erős kifejezések hangzanak el a fiúk részéről. A nő elpirul, mondana valamit, szeretne visszavágni. Körülnéz. Az utasok arcán néma közöny. Van, aki kifelé bámul az ablakon, vagy maga elé réved. Ettől visszariad s a következő megállóban inkább leszáll. A társaság röhögése kíséri.

A buszban legalább nyolcvan volt, s ebből a nyolcvan emberből nem akadt egyetlen, aki védelmére kelt volna a nőnek, rászólt volna a fiúkra. Miért? Miért kellett ennek a nőnek egyedül, védtelenül eltűnni a piszkálódást? Az emberek, ott a buszon miért hagyták magára? Közöny? Közömbösség? Félelem? Miért nem tudunk összefogni,

BAKI?

Sőt, több, mint baki, hogy a klubban játszó Faluhelyi-együttessel következetesen triónak tüntettük fel, még képaláírásban is, noha a képen jól meg lehetett különböztetni a 4 zenélő alakot. Valamikor ki-nevezték őket trióvá — bár Faluhelyi véleménye szerint, mióta csak működik a zenekar, mindig négyen játszottak — és ez a név rajtuk ragadt, teljesen függetlenül az együttes létszámától. Most, revíziókkal együtt önkritikát is gyakorolunk, és ezentúl Faluhelyi-kvartettet írunk. (Bár a trió azért jobban hangzik... nem kellene mégis meghagyni?)

Legutóbbi számunk április 4-i képes tudósításába szintén hiba került. Az aulában az ELTE művészeti együttese adtak műsort, a mi csoportjaink pedig ugyanakkor az Egyetemi Színpadon léptek fel. (Ez nem fordítva.)

Még egy apróság. A vietnami alap javára rendezett műsoros est programjának negyedik száma a Pásztor-rapszódia volt. Mi Pásztor paródiát írtunk, menségül csak az szolgált, hogy a stencilezett programot másoltuk le.

KÖZGAZDASZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként
Felíró: Szerkesztő:
Falken Pál
Szerkesztőség:
Bp. IX., Dimitrov tér 8.
III. emelet 131
Telefon: 186–850/138 mellék
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában

korunk modern kalózaival szemben? Hisz, ilyen vagy még súlyosabb esetek nap mint nap történnek. Miért vagyunk még mindig túlságosan elnézőek velük szemben?

Ez a nő, ha csak percekre is, de kívül maradt az emberi közösségen.

De nézzünk ennél sokkal komolyabb problémát. Az eset szereplője fiatal diplomás. Négy éve végzett, tele ambícióval, elképzelésekkel került egy vidéki vállalatba. Beosztása, amelybe helyezték, nem követelt diplomát. Lázadni próbált, s végzettségének megfelelő munkát kért. Leintették. Ekkor, csupán azért, mert nem tudott beletörődni, saját szakállára kezdett tevékenykedni. Figyelt, tanult, újításokat törte fejét, javaslatokat nyújtott be. Eredménytelenül.

Ma már „lehiggadt”. Beletörődött mindenbe. Sok baja volt feletteseivel, „izgága” természetű miatt, s ezért most inkább hallgat. Ne szólj szám...

Nagyon sok hasonló esetről lehet nap mint nap hallani. A diplomás fiatal, miután kikérült vállalatához, gyakran szembe találja magát az öregek ellenkezésével. Úgy érzi, nem engedik kibontakozni képességeit, nyirbálják szárnyait. S ha lázong ez ellen, lassan magára marad. Egyedül, az idősebb munkatársakkal szemben, akik talán féltik pozíciójukat, egzisztenciájukat, tekintélyüket.

Vagy vegyük azt a cigányfiatalt, akinek szívós munkával, tanulással sikerült bejutnia az egyetemre. Társai nem nagyon barátkoznak vele, kerülnek a társaságát. (Nemrég jelent meg a Nők Lapjában riport egy cigány tanítóról, aki hasonló problémákkal küzdve maradt egyedül egy egész falu közösségével szemben.) Miért ez az előítélet? Hisz az ilyen embereket inkább becsülni kellene, mintsem kirekeszteni magunk közül. Becsülni őket azért a hitért, szorgalomért, akarásért, amellyel idáig eljutottak.

Egy harmadéves, testi hibás kislánnyal sokat beszélgettem. Lassan oldódott fel. Előítélettel van az emberek iránt. Élete huszonkét éve alatt barátja nem nagyon volt. Társai szánják, de nem törődnek vele. Életében a szerelem eddig egyáltalán nem játszott

Gyönyörű este volt. A Hold nem ragyogott, mert eltakarta egy felhő és a Szent István-park tücskei sem cipeltek, mivel a tücskök márciusban egyáltalán nem szoktak cipelni, és a Szent István-parkban különben sincsenek tücskök. A rügyező fák is szép látványt nyújtottak. Világosan. De most sötét volt.

A Schneider-balkonon három jó barát beszélgetett, Laci, Ferge Zoli és Mayláth. Csoporttársak voltak és gyakran összejöttek így esténként. Szerettek vitatkozni, és ehhez harman pont elegendő is voltak. Hiszen háromnál több már csak egymás szavába vág. Az est alaphangulatát egy nagyon rosszul sikerült matek zárthelyi adta. Miután labdarúgásunkról már lestedték a keresztvizet, más témára tértek át. Mayláth vi... a szót.

— Képzéjétek, az őcsém filmrendező akar lenni. Mondom neki, édes fiam, hol a szakállad? Azt mondja, minek neki szakáll. Mondom, hát milyen filmrendező-jelölt az, akinek még szakállja sincs! De legalább pipázol? Azt se?! Hát te, fiam, reménytelen eset vagy! Minden rendes idomárnak van szakállja és pipázik. En ugyanis a rendezőket és az edzőket így hívom, csak ezek nem állatok, hanem embereket idomítanak.

— Főlöleges gúnyolódnod — szólt Zoli. — Nagyon helyes, hogy egyre többen akarnak művészeti pályát választani. A népgazdaságnak elsősorban költőkre, színészekre, irodalomtörténészekre, zeneesztétákra, kritikusokra és nem utolsósorban rendezőkre van szüksége, nem pedig holmi szakmunkásokra, mérnökökre, tanárookra, meg közigazdászok-

szerepet. Kerüli azokat a helyeket, ahol vele egykorúakkal találkozhat. Irigylí őket. Irigylí a mások boldogságát. Próbált közönyösen, szenvtelenül beszélni. Azonban éreztem, jól esett neki, hogy egyszer elmondhatta ezt valakinek. Egyedül van. Már nem is vágyik emberek közé. Megszokta az egyedülélést. Tudja, hogy talán egész életében magányra van ítéve.

Mind ezek kiragadott példák voltak. Emberi sorsok, emberi problémák. Sorolni lehetne még a „magány” különféle formáit, de talán felesleges. Adódnak minden ember életében olyan pillanatok, vagy időszakok, amikor magára marad. Van sajnos, aki egész életében az egyedülélést kell, hogy viselje. A magány sokszor elkerülhető lenne, csak próbálkoznánk meg, mi szenvedő és nem szenvedő alapnyai, mi emberek, emberibek lenni.

—Rózsahegy—

Az 1500. szám tartalmából:

Valóban: hogyan tovább? MCMLXXVIII.

Mit jelent a tömegszervezetté válás a menza étrendje szempontjából, és más következtetések...

Tovább folynak a tárgyalások az új, 800 emeletes kollégiumról

Állítólag már jövőre elkezdi a tervezést. Pszt!

Egyedül vagyok... XC.

TÜRELEM

Farkasházy:

A Snájdig familia

Legutolsó előtti folytatás

RÖPLABDA

Tanulságos vereség a Tejfőlipari Vállalat kölyökcsoportjától

A Schneider család

(FOLYTATÁSOS IZÉ) II.

ra. Csak az a baj, hogy manapság még vannak egyesek, akik az utóbbi pályákat választják, de remélhetőleg ez hamarosan meg fog változni. — Azért tudósokra, mérnökökre mindig szükség lesz — kapcsolódott a beszélgetésbe Laci. Ők fogják a filmforgatókönyv-írást gépesíteni. Be kell programozni a gépbe a témát, és máris kidobta a sémát, még rímelt is. Például ezt lehetne gépesíteni:

Végy egy fiatal, értelmiségi nőt, parasztszármazással, epizódként barokkzene templománál, fejkendős öregasszony temetővel. Főhős boldogtalan, mert férje nem érti meg. Férjét mutatni, amint lábat mos, vakarózik és beveszi az orvosát. Főhős elmegy kerámikus barátjához, ki éppen a gépét, erre megnyugszik. Mégis érdemes élni Főhős munkahelyén alkotni akar, de gáncsolják, nem ismerik el a szakértelmét, mert nő. Meginog. Erre jön a nagyvágyú, a népi motívum. Főhős lemegy szüleire falura, kik már nyugdíjasok lehetnének de mégis dolgoznak. mert a tsz-ben nincs elég ember és azok is öregek. Meglátja anyját tehenet fejni, tehát mindenki helytáll a társaságban, erő gyűjt és Beethovenzenére visszamegy az életbe küzdeni.

A papa felveti egy marékra valót a sárgás-szürke micso-dából.

Sajnálom, hogy cikksorozatom első írását nem „Magányos vagyok” címmel írtad. Beláthatod, milyen jó lehetőséget adtál volna a kezembe, hiszen mindjárt azzal kezdhettém vitacikkemet, hogy a címben szereplő állítást cáfolom. Így nem maradt más, minthogy írásod néhány kitételével vitázzam.

Mielőtt megírtam cikkedet, a közvéleményre támaszkodva alakítottam ki álláspontodat a barátság, az igazi „olyan” testi-lelki barátság nem létezéséről, anno 1966. Mondataid mögött ott állnak ők, és igazolják, hogy igazad van.

En pedig itt állok, szerény magánvéleményemmel, amit azért kell leírnom, mert valamit kihagytál a sorból. S bár magad döntöttél el, milyen véleményeket idézz cikkedben saját mondanivalód alátámasztására, mégis külön szeretnék vitázni a megkérdőjelezett véleményével és a te következtetéseiddel.

A cikk elején, szinte bevezettképpen egy harmadéves az „jó barátja” nemlétezéséről nyilatkozik. De lehet-e a barátságot „jó” jelzővel ellátni? Van talán rossz barátság is?

Tisztelt Harmadéves kolléga! Milyen az a rossz barátság? Egyáltalán barátság az? És itt kedves Rózsahegy, cikked első hibájául szeretném felírni a barátság meghatározásának vagy értelmezésének kihagyását. Nem ártott volna, ha legalább azt leírod, hogy ezek a szavak neked mit is jelentenek.

Nekem azt, hogy van egy ember, legyen az him-, vagy nőnemű, akivel a kötelező szemérmemen túli gondjaimat — bajaimat, örömeimet megoszthatom, sőt, véleményét kérhetem problémáim megoldására és adott esetben tanácsai szerint cselekedhetek is, aki partnerem a szórakozásban és aki jellememből adódó apró hibáimat elnézve, segít abban, hogy igaz emberré válhassak. És mindezt kölcsönösen értve.

Hogy az egyetemen két ember barátsága nem elképzelhetetlen és több ember közötti barátság sem, azt legjobban bizonyítja az a félvé, melyet egy orosz nyelvcsoporthoz együtt töltöttem külkeres társammal, Nagy Vilmosné tanárnő vezetésével. Ez a csoport képes volt arra, hogy a nemes barátság fogalmát realizálja és órákon kívül is úgy éljünk együtt, mint igaz barátok.

Írásodban idézel valakit, aki el sem tud képzelni igazi barátságot leányok között. Miért? Erre, sajnos, nem kaptunk választ tőle. Az egyik kollegista pedig azt mondta, hogy az egyetemen neki nincs barátja, mert lenézik őt vidéki volta miatt. En ezzel a problémával nem nagyon találkoztam.

Nem hinném, hogy unikum lenne az én példám. Azt sem hiszem, hogy az általad tolmácsolott felfogás jellemző a mai fiatalság, az egyetemi diákság életszemléletére. Nem bizonyított, amit egy negyedéves válaszolt: „Rohaméletet élünk, mi, a mai fiatalok, mindnyájan.” Engedelmet kérek a renitenskedésért, de én kivonom magam az általánosítás alól. En nem élek rohaméletet. Nagyon jól szinkronban vagyok 21 éves életem eddig eltöltött perceivel. Sikertől eddig úgy élnem, hogy nem volt rohaméletem.

Van barátom. Van egy leány, akivel együtt járok (rohanás nélkül) és vannak megemléstésre váró jegyzeteim. Mindemellett még a nap 24 órából arra is telik, hogy olvassak és néha írjak is.

Nekem még egyszer sem jutott eszembe, mint a már előbb idézett negyedévesnek, hogy szükség van-e „egyáltalán” barátságra. De ezt a kérdést te jogosnak tartod! Mert az ember az „önzés vagy törtetés

látán” fogja magát és menekül, méghozzá saját elefántcsonttoronyába. Így van ez, valóban? Lehet, hogy egyes esetekben igen. Viszont ez semmiképpen sem általános, a többségre nem jellemző. És hiába hívod segítségül Robert Musil és Ernst Fischer sorait, hogy azokkal igazold a menekülést az egyedülélte. Nekem ezek a sorok nem magyaráznak meg semmit. Elfogadom a két fró magánvéleményed, de nem bizonyítéknak.

Azt írod, hogy „divat a közömbösség, hűvösség, átlátszatlanosság”. Nem tudom, te hogy vagy vele, de én úgy érzem, aligha lehet divatnak tekinteni a valóban előforduló közömbösséget, képmutatást.

Az általános szerintem mégis az, hogy fiatalságunk döntő többsége maszk nélkül él, mert saját fizimiskáját megfelelőnek tartja hétköznapi és ünneppnap használatra egyaránt, s nem akarja feleslegesen túlkomplikálni életét különféle ripacszkodásnak tűnő manőverezéssel.

Schrempf József

Sakkcsapatunk szerepléséről

Sakkcsapatunk az 1965–66-os évadban a Budapest III. osztályú bajnokságban szerepelt, ahová az 1964–65-ös idényben került fel a kerületi bajnokságból. Csatunkban a csoportban a 3. helyet szerezt meg a 10 bajnoki mérkőzésen szerzett 66 ponttal, amely 55 százalékos teljesítménynek felel meg, s mindössze három pont választotta el a II. osztályba jutást jelentő második helytől.

A legeredményesebb pontszerzők: Tardos Róbert, aki 7,5 pontot, és László Levente, aki 7 pontot szerzett a nyolc játszmából.

A csapat szervezésében és összehozásában jelentős érdeme van Princz Róbert szakosztályvezetőnek. Csatunkban a bajnokság elején összeállítási problémákkal küzdött, ezzel magyarázható a kezdeti gyengébb szereplés. A nehézségek kiküszöbölésével a csapat teljesítménye fokozatosan javult. A bajnokságban elért 3. helyezéssel elégedettek lehetünk.

F. I.

PING-PONG!

Az egyetemi és főiskolai asztalitenisz-bajnokságon a Koszonits Pál—Szander Imre páros a harmadik helyen végzett.

rálni sem szabad? Kikérem magamnak ezt a hangot!

— Dögölj meg — morogta fogai között a titkár. — Most pedig átadom a szót Schneider Andrásnak.

Bandi méltóságteljesen felállt, és mély, zengő baritonján beszélni kezdett.

— Tisztelt taggyűlés! Reformtervezetem elején azt a fontos kérdést szeretném tisztázni, hogy a KISZ élcsapat-e, avagy tömegszervezet. Ugy gondolom, hogy azok az elvtársak, akik ezeket a szélsőséges nézeteket képviselik, nem mentesek a jobb-, illetve baloldali torzításoktól. Mert kérdem én, mi a KISZ? Tömegszervezet? Korántsem az. Hát akkor élcsapat? Ugyan, de-hogy. A KISZ nem más, mint tömegcsapat, a magyar fiatalság élcsapata. Ez lenne koncepció centruma és innen indulniék el. A szélsőséges elvtársak azon vitatkoznak, hogy az egyes alapszervek horizontálisan, tehát évfolyamok szerint, avagy vertikálisan, tehát szakok szerint felfelé legyenek-e kapcsolatban egymással. Ha ezeket a nézeteket újra megvizsgálom a torzításoktól, máris megkapom a kézenfekvő megoldást, a két koncepciót ötvözni kell egymással. Ugynevezett átíró formációban például kapcsolat lenne az elsős ipar, a másodikos nemzetközi, a harmadikos agrár és a negyedikos külkeres szak között. Azt hiszem, e módszer előnyéről nem is kell bővebben beszélnem. A vezetőség három, illetve négyosztályosról folyó vitában én a három és fél szintű vezetőséget tartom az ideális megoldásnak...

(Folytatjuk.)

Farkasházy Tivadar